

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

referitoare la cererea de suspendare a acțiunii
articolului 102 alin. (5) lit. f) din Codul electoral

(sesizarea nr. 126a/2024)

CHIȘINĂU

6 iunie 2024

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII
ARTICOLULUI 102 ALIN. (5) LIT. F) DIN CODUL ELECTORAL

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere cererea de suspendare înregistrată la 4 iunie 2024,
Examinând *prima facie* sesizarea nr. 126a/2024,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând în camera de consiliu,

C O N S T A T Ă :

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională pe 4 iunie 2024, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, de către doamnele Marina Tauber, Reghina Apostolova și Irina Lozovanu și de către domnii Denis Ulanov, Vadim Fotescu și Petru Jardan, deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorii sesizării i-au solicitat Curții să verifice constituționalitatea textului „încălcarea prevederilor alin. (5) și (6) din prezentul articol se constată de organul electoral competent, inclusiv cu suportul organelor de resort și celor de drept” din articolul 54 alin. (7) și a articolului 102 alin. (5) lit. f) din Codul electoral.

3. Totodată, autorii sesizării i-au solicitat Curții să suspende acțiunea articolului 102 alin. (5) lit. f) din Codul electoral, pe baza articolelor 7¹ din Codul jurisdicției constituționale și 25¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională. Acest articol stabilește că anularea înregistrării se aplică prin hotărâre a organului electoral care a înregistrat subiectul electoral în cazul în care se constată că acesta a încălcat prevederile articolului 54 alin. (6) lit. a) din Codul electoral, care interzic subiecților electorali să ofere alegătorilor/susținătorilor bani, bunuri, inclusiv produse alimentare, băuturi alcoolice și produse din tutun, să presteze servicii ori să acorde alte foloase, inclusiv din ajutoare umanitare sau din alte acțiuni de binefacere, în scopul determinării alegătorului/susținătorului să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor.

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII
ARTICOLULUI 102 ALIN. (5) LIT. F) DIN CODUL ELECTORAL

4. În cererea de suspendare autorii au menționat că articolul 102 alin. (5) lit. f) din Codul electoral permite organelor electorale să anuleze înregistrarea subiectului electoral dacă constată că acesta oferă alegătorilor/suținătorilor bani, bunuri, inclusiv produse alimentare, băuturi alcoolice și produse din tutun, prestează servicii ori acordă alte foloase, inclusiv din ajutoare umanitare sau din alte acțiuni de binefacere, în scopul determinării alegătorului/suținătorului să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor. De asemenea, aceste fapte se constată de organul electoral competent, inclusiv cu suportul organelor de resort și celor de drept.

5. Autorii solicită suspendarea articolului 102 alin. (5) lit. f) din Codul electoral, deoarece la 2 iunie 2024 s-a desfășurat cel de-al doilea tur al alegerilor locale noi și au loc procedurile de confirmare a alegerilor. De asemenea, autorii invocă și faptul că ar exista procese pendinte în care unii subiecți electorali au contestat rezultatele alegerilor și deciziile administrative prin care le-a fost anulată înregistrarea pe baza normelor contestate. Eventuala declarare a neconstituționalității prevederilor contestate nu va produce niciun efect în cazul acestor procese pendinte, iar drepturile electorale ale concurenților electorali excluși vor fi afectate în mod iremediabil, dacă acțiunea acestor prevederi nu va fi suspendată. Totodată, autorii menționează că în scurt timp va începe perioada electorală pentru alegerile prezidențiale din 20 octombrie 2024, iar nesuspendarea articolului 102 alin. (5) lit. f) din Codul electoral este susceptibilă de a afecta un număr mare de potențiali candidați.

6. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în această cauză, a articolului 102 alin. (5) lit. f) din Codul electoral, adoptat prin Legea nr. 325 din 8 decembrie 2022 (în redactarea Legii nr. 220 din 31 iulie 2023), ține de competența Curții Constituționale.

7. Curtea reiterează că măsura suspendării acțiunii unor acte contestate implică (i) să se stabilească dacă prevederile contestate afectează sau se referă la unul sau mai multe domenii indicate la articolul 25¹ alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și la articolul 7¹ alin. (2) din Codul jurisdicției constituționale, iar rațiunea ei constă în (ii) evitarea unor prejudicii și consecințe negative iminente (a se vedea DCC nr. 41 din 8 mai 2024, § 7). Aceste condiții trebuie întrunite cumulativ.

8. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că în cazul invocării riscului afectării unui domeniu prevăzut de articolul 25¹ alin. (2) pct.1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și de articolul 7¹ alin.(2) pct.1) din Codul jurisdicției constituționale autorul cererii de suspendare trebuie să

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII
ARTICOLULUI 102 ALIN. (5) LIT. F) DIN CODUL ELECTORAL

demonstreze intensitatea și posibilele prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale riscului invocat (a se vedea DCC nr. 122 din 28 septembrie 2023, § 9). Chiar dacă riscul este abstract, cererile cu privire la suspendarea acțiunii actelor sesizate trebuie motivate convingător. Doar invocarea riscului și enumerarea unor valori fundamentale nu reprezintă o motivare suficientă și convingătoare în vederea suspendării acțiunii actului sesizat (a se vedea DCC nr. 102 din 12 iulie 2022, § 4; DCC nr. 143 din 26 octombrie 2023, § 8).

9. Examinând *prima facie* cererea de suspendare, Curtea observă că argumentele autorilor referitoare la suspendarea acțiunii prevederilor contestate nu demonstrează caracterul iminent și ireparabil al pretinselor consecințe negative. Așadar, Curtea consideră că nu există motive suficiente pentru a suspenda acțiunea dispozițiilor contestate.

Din aceste considerente, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) și 140 din Constituție, articolului 25¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 6, 7¹, 61 și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E

1. *Se respinge* cererea de suspendare a acțiunii articolului 102 alin. (5) lit. f) din Codul electoral.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 6 iunie 2024
DCC nr. 60
Dosarul nr. 126a/2024